

Läroplaner 1989:38-46

TILLHÖR REFERENSBIBLIOTEKET
UTLÅNAS EJ

Läroplan Allmän del

för kommunal och statlig utbildning för vuxna.

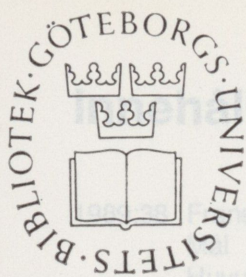
Tim- och kursplaner för:

1989:38	Franska etapp 2
1989:39	Franska etapp 3
1989:40	Franska etapp 4
1989:41	Spanska etapp 2
1989:42	Spanska etapp 3
1989:43	Spanska etapp 4
1989:44	Tyska etapp 2
1989:45	Tyska etapp 3
1989:46	Tyska etapp 4

Läroplan
830

L₈₂
VUX

app 2	9
Huvudmoment	9
Pedagogiska biblioteket	11
app 3	11
Mål	13
Huvudmoment	13
1989:40 Franska app 4	15
Mål	17
Huvudmoment	17
1989:41 Spanska etapp 2	19
Mål	21
Huvudmoment	21
1989:42 Spanska etapp 3	23
Mål	25
Huvudmoment	25
1989:43 Spanska etapp 4	27
Mål	29
Huvudmoment	29
1989:44 Tyska etapp 2	31
Mål	33
Huvudmoment	33
1989:45 Tyska etapp 3	35
Mål	37
Huvudmoment	37
1989:46 Tyska etapp 4	39
Mål	41
Huvudmoment	41
	43
Kurskoder	46

14000

000305442

Förord

Denna del av Läroplan för kommunal och statlig utbildning för vuxna (Lvux 82) innehåller:

dels reviderade kursplaner för

- franska etapp 2, 3 och 4
- spanska etapp 2 och 3
- tyska etapp 2, 3 och 4

dels en ny generellt gällande kursplan för spanska etapp 4.

Kursplanerna har fastställts av SÖ den 8 maj 1989 med stöd av 1 kap. 12 § vuxenutbildningsförordningen (SFS 1985:288). De gäller från den 1 juli 1989. Tidigare kursplaner, kungjorda i Läroplaner 1983:4, 1983:6 och 1985:12, kan dock fortfarande tillämpas under läsåret 1989/90.

För SSV sker en anpassning av de timplaner som anges i anslutning till föreliggande kursplaner enligt särskilda föreskrifter.

Stockholm i maj 1989

Anders Franzén

Inger Hellberg

Inledning

Språksyn och språkinlärning

Bakom olika sätt att planera och genomföra språkundervisning finns skilda traditioner och uppfattningar om "vad språk egentligen är". Under mycket lång tid har man, delvis på grund av inflytande från latinundervisningen, sett språk som ett system som skall läras ut. Man kan också se språk som ett medel för kommunikation och i början av 1970-talet kom begreppet kommunikativ kompetens i blickpunkten. Med detta menar man förmåga att använda språket effektivt i skilda sammanhang.

I praktiken är det givetvis inte en fråga om att se språk antingen som system eller som ett medel för kommunikation. Kommunikativ kompetens består av flera olika delar. Behärskning av språksystemet är en av dem. De olika synsätten kan emellertid resultera i skilda sätt att genomföra språkundervisning. Arbetar man i första hand med språket som ett medel för kommunikation, utgår man från ett innehåll, en situation eller en helhet, där språket behövs och används. Föreliggande kursplaner är skrivna utifrån detta synsätt.

Kommunikativ kompetens

Kommunikativ kompetens beskrivs och definieras på olika sätt av olika språkforskare. I det följande återges en beskrivning som utgjort en av utgångspunkterna för kursplanerna i franska, spanska och tyska.

Kommunikativ kompetens omfattar:

Språklig kompetens	Behärskning av språkets grammatik, vokabulär, uttal och stavning.
Pragmatisk kompetens	Förmåga och färdighet i att använda sin språkliga kompetens i olika sociala sammanhang och situationer och tillsammans med olika människor. Förmåga att tolka och producera sammanhängande tal och skrift; insikt i hur ord och satser knyts samman och bildar en helhet.

Strategisk kompetens   Förmåga att använda olika tillvägagångssätt för att lösa problem i kommunikationen så att den inte bryter samman på grund av brister i delar av den språkliga eller pragmatiska förmågan. Sådana tillvägagångssätt eller strategier kan bestå av omformuleringar, användning av synonymer, beskrivningar, frågor, kroppsspråk m m.

Fluency (flyt)   Förmåga att ledigt uttrycka vad man vill säga och därmed använda sin språkliga och pragmatiska kompetens.

För tydlighetens skull kan det vara befogat att lyfta fram några punkter ur det föregående.

- o Kommunikativ kompetens är inte en metod, utan ett mål, som kan uppnås i olika hög grad och på olika sätt. En kommunikativt inriktad undervisning utgår från att språk är ett medel för bl a information och kontakt. Det väsentliga är innehållet i kommunikationen och språket tjänar som uttrycksmedel.
- o Kommunikativ kompetens omfattar förmåga att förstå och använda såväl det skrivna som det talade språket.
- o Om man prioriterar kommunikationsaspekten innebär det inte att man ger avkall på den formella språkkvaliteten. Tvärtom vidgar man kvalitetskraven till att omfatta även andra faktorer.

Kursplanernas mål och huvudmoment

Kursplanerna i franska, spanska och tyska är skrivna med utgångspunkt i de kursplaner för etapp 2 och 3 i engelska som gäller sedan den 1 juli 1988.

Strukturen i mål och huvudmoment är enkelt uttryckt följande:

Målen anger studiernas inriktning och vilken språkförmåga deltagarna skall sträva efter att tillägna sig i etapp 2, 3 och 4. Man måste dock räkna med att deltagarna uppnår olika färdigheter i olika utsträckning.

Huvudmomenten anger vad deltagarna skall arbeta med och hur de skall arbeta för att kunna vidareutveckla sin språkförmåga.

Huvudmomenten har en annorlunda uppläggning än i tidigare kursplaner i franska, spanska och tyska. Avsikten med den nya struktureringen är att klarare uttrycka kursplanernas inriktning mot kommunikativa färdigheter. De fyra huvudmomenten är:

- Samtala i etapp 2 och Samtala och diskutera i etapp 3 och 4
- Arbeta med att förstå talat och skrivet språk
- Formulera sig i sammanhängande tal
- Formulera sig i sammanhängande skrift

För att uppnå den språkliga kompetens som anges i kursplanernas mål behöver kursdeltagarna arbeta med ordförråd, grammatik, uttal och intonation i anslutning till alla huvudmoment.

De inledande övergripande målen är desamma i franska, spanska och tyska. Däremot skiljer sig språken åt vad avser de mål som anger vad kursdeltagarna skall kunna efter varje etapp. Man kan exempelvis inte kräva att kursdeltagarna skall nå lika långt i franska och spanska som i tyska i fråga om de receptiva färdigheterna. Innehållet i huvudmomenten är med några få undantag identiskt i de tre språken.

Kursplanerna i franska, spanska och tyska kan sägas innebära en vidareutveckling av de engelska kursplanerna med tanke på följande:

- o Learner autonomy, dvs att kursdeltagarna utvecklar förmåga att ta ansvar för planering, genomförande och utvärdering av sin inläring.
- o Inlärningsstrategier, dvs att kursdeltagarna skall bli medvetna om olika sätt att arbeta med utgångspunkt i dels deras individuella förutsättningar, dels syftet med inläringen.

Samhälls- och kulturorientering är inte längre ett särskilt huvudmoment i kursplanerna i språk. Levnadsförhållanden, sociala, politiska och kulturella företeelser bör utgöra innehållet i språkundervisningen inom samtliga huvudmoment. Texter, inspelningar, samtalsämnen och bilder skall därför i så stor utsträckning som möjligt väljas så, att kursdeltagarna får ökad insikt i hur människor lever i andra kulturer och därigenom också lust och inspiration att arbeta vidare med språket.

Något om etappernas inriktning

Relativt många deltagare i komvux studerar endast etapp 2 i franska, spanska och tyska. Det är därför viktigt att denna etapp inte enbart betraktas som en grund för etapp 3 utan också utgör en egen fristående kurs, som leder till att deltagarna får ett praktiskt fungerande språk och intresse och förmåga att på egen hand utveckla sina språkkunskaper. I etapp 2 är det t ex viktigare att aktivt behärska vanligt förekommande tempus än att ha passiv kännedom om hela verbläran. Redan i denna etapp bör målspråket användas i undervisningen så mycket som möjligt.

Etapp 3 skall bl a ge en god grund för de deltagare som avser att fortsätta med språkstudier vid universitetet. Fördjupningsdelen kan utnyttjas för att tillgodose kursdeltagarnas olika behov av yrkesinriktat språk.

Etapp 4 skall utgöra en påbyggnad av etapp 3 för de kursdeltagare som vill ytterligare befästa och vidga sina kunskaper och färdigheter i franska, spanska och tyska. Fördjupningsdelen i denna etapp bör allt efter kursdeltagarnas behov kunna vara helt yrkesinriktad med avseende på t ex ekonomi, teknik eller turistnäring.

Läroplan för kommunal och statlig utbildning för vuxna

Franska etapp 2

Timplan

Högsta antal lektioner: 180

Mål

Genom studierna skall kursdeltagarna tillägna sig en sådan språkförmåga att de kan, vill och vågar använda franska i vardagliga situationer i kontakter med fransktalande människor i Sverige och utomlands.

Undervisningen skall anpassas till kursdeltagarnas uttrycksbehov, erfarenheter och intressen och leda till att de förvärvar sådana kunskaper och färdigheter som de har glädje och nytta av i sitt arbete, vid fortsatta studier och på sin fritid.

Studierna skall inriktas mot att kursdeltagarna får kunskap om och förståelse för franskspråkiga kulturer och miljöer.

Genom studierna skall kursdeltagarna få inspiration och intresse att på egen hand utveckla sina färdigheter i franska och sina kunskaper om franskspråkiga länder.

Undervisningen skall medverka till att deltagarna stärker sitt självförtroende. De skall få tillfälle och uppmuntran att ta ansvar för sitt arbetssätt och sin inläring.

Undervisningen skall bidra till att kursdeltagarna blir medvetna om olika inlärningsstrategier och vikten av att utvärdera sin egen inläring. De skall lära sig använda de hjälpmedel de behöver för att arbeta alltmer självständigt.

Kursdeltagarna skall

- o kunna inleda och föra samtal vidare, fråga om och begära förtydliganden
- o kunna ge och begära information och delta i enkla samtal om vardagliga förhållanden
- o kunna uttrycka känslor och åsikter
- o kunna förstå huvudinnehållet i tydligt tal, t ex ett skolradioprogram, ett vardagssamtal eller en intervju kring en bekant fråga
- o kunna förstå huvudinnehållet i enkla autentiska texter, t ex en tidningsnotis om ett känt ämne och upplysningar av den typ som finns i Guide Michelin
- o kunna efter förberedelse kortfattat och på begriplig franska berätta om t ex något planerat, något upplevt, läst eller hört
- o kunna berätta skriftligt om egna förhållanden samt formulera enkla brev och meddelanden
- o kunna använda handböcker som lexikon och grammatik.

Inom fördjupningsdelen skall kursdeltagarna få möjlighet att tillämpa, bredda och specialisera sina språkkunskaper utifrån sina individuella behov och intressen. De kan välja såväl fortsatt arbete med genomgångna moment som andra uppgifter.

Deltagarna kan exempelvis prioritera arbete med att uttrycka sig muntligt på språket, förstå olika slags talad och skriven franska eller utveckla sin skrivförmåga.

Huvudmoment

Samtala

Deltagarna skall i olika situationer samtala om

- sin egen situation, intressen, egna erfarenheter och planer
- vardag och arbete, familj, boende, natur och miljö
- fritid och nöjen
- personer, föremål och platser
- väder och klimat
- olika företeelser i det egna landet
- förhållanden som bygger på viss kunskap om franskspråkiga länder.

Deltagarna skall arbeta med

- att påkalla uppmärksamhet, inleda och avsluta samtal
- att använda hälsnings- och andra artighetsfraser, fråga om och be om förtydliganden
- att ge och uppfatta information, t ex vägbeskrivningar och uppgifter om kommunikationsmedel
- att be om råd och ställa frågor om förhållanden i andra länder
- att acceptera respektive avslå förslag, t ex inbjudningar
- att ge olika uttryck för känslor, t ex förtjusning och missnöje
- att med språkligt enkla medel framföra egna åsikter och bemöta andras.

Deltagarna skall arbeta med det språk som behövs bl a på restaurang, kafé, post och andra serviceinrättningar; för inköp och läkarbesök.

Arbeta med att förstå talad och skriven franska

Deltagarna skall arbeta med att förstå

- tydligt talad franska, även lätt regionalt färgad
- för stadiet anpassade video-, radio- och tv-program, t ex enkla samtal, intervjuer och instruktioner
- lärarens och de andra deltagarnas berättelser och kommentarer.

Deltagarna skall också få tillfälle att lyssna på något svårare autentiska samtal och därvid kunna uppfatta viss avgränsad information.

Deltagarna skall arbeta med att förstå olika slags texter, t ex

- meddelanden
- broschyrer, tidtabeller och matrecept
- annonser och enkla tidningstexter
- lätta berättelser.

Deltagarna skall också läsa något svårare texter för att ta ut viss information genom att t ex översiktsläsa eller lokaliseringsläsa.

Deltagarna skall arbeta med material som förmedlar intryck från olika franskspråkiga områden och från skiftande sociala och kulturella sammanhang. De skall exempelvis skaffa sig kännedom om

- vardags- och familjeliv
- mat, måltider, seder och bruk
- geografi och natur
- massmedia och utbildning
- politiska och kulturella förhållanden.

Deltagarna skall lyssna och läsa för att

- skaffa sig information och kunskap
- få nya upplevelser
- få underhållning och nöje
- grundlägga god intonation och gott uttal
- uppleva språket i funktion och bli uppmärksamma på ordförråd, satsbyggnad och grammatik
- få inspiration att lära sig mer om franskspråkiga länder, t ex följa aktuella händelser genom svenska nyhetsmedia.

Formulera sig i sammanhängande tal

Deltagarna skall tala förberett om något som de själva känner väl till och är engagerade i. De kan välja att berätta om

- något de läst, hört, upplevt eller planerar
- intressen och hobbies
- personer
- resor och platser.

Deltagarna skall uttrycka sig i sammanhängande tal för att

- arbeta bort rädsla för att göra fel och staka sig när de talar inför flera människor
- få elementär träning i att strukturera ett mindre stoff.

Talsituationerna bör väljas så att deltagaren talar inför en mindre grupp.

Formulera sig i sammanhängande skrift

Deltagarna skall skriva

- korta meddelanden av olika slag
- enkla brev
- korta berättelser, t ex om en hobby eller något annat som särskilt intresserar dem.

Efter eget val och uttrycksbehov kan deltagarna även arbeta med mer kreativ skrivning såsom dialoger och dikter.

Under skrivarbetet skall deltagarna i samarbete med varandra och läraren

- inventera ordförråd och fraser
- skriva utkast och bearbeta materialet.

Läroplan för kommunal och statlig utbildning för vuxna

Franska etapp 3

Timplan

Högsta antal lektioner: 90

Mål

Genom studierna skall kursdeltagarna vidareutveckla sin språkförmåga så att de kan, vill och vågar använda franska i olika situationer i kontakter med fransktalande människor i Sverige och utomlands.

Undervisningen skall anpassas till kursdeltagarnas uttrycksbehov, erfarenheter och intressen och leda till att deltagarna utvecklar sin förmåga att använda språket som kommunikationsmedel i tal och skrift.

Deltagarna skall förvärva sådana kunskaper och färdigheter som de har glädje och nytta av i sitt arbete, för fortsatta studier och på sin fritid.

Studierna skall inriktas mot att kursdeltagarna får ökad kunskap om och förståelse för franskspråkiga kulturer och miljöer.

Genom studierna skall kursdeltagarna få inspiration och intresse att på egen hand vidareutveckla sina språkkunskaper och sina kunskaper om franskspråkiga länder.

Undervisningen skall medverka till att deltagarna stärker sitt självförtroende. De skall bli alltmer självständiga i sitt ansvarstagande för planering och genomförande av studierna, dvs utveckla sin autonomi.

Genom studierna skall kursdeltagarna vidareutveckla sina inlärningsstrategier och bli förtrogna med de hjälpmedel som behövs för att lära sig franska.

Undervisningen skall leda till att kursdeltagarna får förmåga att utvärdera sig egen inläring.

Kursdeltagarna skall

- o kunna ge och begära information och samtala om olika närliggande ämnen såsom vardagliga förhållanden, familjeliv, intressen och yrkesliv
- o kunna delta i en enkel diskussion om aktuella frågor i Sverige och franskspråkiga länder samt klara av telefonsamtal
- o kunna uttrycka känslor, åsikter och värderingar med viss nyansering
- o kunna efter förberedelse förstå huvudinnehållet i tydligt sammanhängande tal, t ex en nyhetssändning i radio och tv
- o kunna uppfatta vad t ex ett vardagssamtal eller en intervju handlar om
- o kunna förstå det väsentliga i enkla autentiska texter, t ex korta tidningsartiklar, och med hjälpmedel förstå även något svårare text som en novell eller ett reportage
- o kunna efter förberedelse ge en kort sammanhängande muntlig redogörelse inom det egna intresseområdet på så god franska att innehållet lätt kan förstås
- o kunna efter förberedelse skriftligt berätta om egna förhållanden och upplevelser
- o kunna med hjälpmedel i stort sett korrekt skriva t ex ett privatbrev eller en förfrågan
- o kunna arbeta självständigt med olika slags handböcker som lexikon, uppslagsverk, brevställare och grammatik.

Inom fördjupningsdelen skall kursdeltagarna få möjlighet att tillämpa, bredda och specialisera sina språkkunskaper utifrån sina individuella behov och intressen. De kan välja såväl fortsatt arbete med genomgångna moment som andra uppgifter.

Deltagaren kan exempelvis prioritera arbete med att uttrycka sig muntligt på språket, förstå olika slags talad och skriven franska eller utveckla sin skrivförmåga.

Huvudmoment

Samtala och diskutera

- Deltagarna skall i olika situationer samtala om och diskutera
- vardagliga ämnen
  - egna erfarenheter, intressen och planer
  - personer, föremål och platser
  - levnadsförhållanden i Sverige
  - förhållanden som bygger på kunskap om franskspråkiga länder, t ex politik och kultur
  - aktuella händelser och frågor
  - tidningsartiklar, tv-program, musik och film.

Deltagarna skall arbeta med att

- ta kontakt på olika sätt
- ge och ta emot information
- klara av telefonsamtal
- framföra och bemöta klagomål
- framföra, acceptera respektive avslå exempelvis förslag och inbjudningar
- uttrycka känslor och åsikter
- variera sitt uttrycksätt.

Arbeta med att förstå talad och skriven franska

Deltagarna skall arbeta med att förstå

- samtal i vardagliga situationer
- intervjuer
- instruktioner.

Deltagarna skall också få tillfälle att arbeta med autentiska radio- och tv-program och därvid kunna uppfatta viss information.

Deltagarna skall arbeta med att förstå olika slags texter, t ex

- meddelanden och brev
- enklare tidningsartiklar
- lättare litterära texter.

Deltagarna skall också läsa svårare texter för att ta ut viss information.

Deltagarna skall arbeta med material som förmedlar intryck från olika franskspråkiga områden och från skiftande sociala och kulturella sammanhang. De skall exempelvis skaffa sig kännedom om

- familjeliv, boende, mat, rekreation
- geografi, natur och miljö
- arbetsliv
- sociala förhållanden
- utbildningssystem
- religion
- politik
- kulturliv
- regler för informell och formell samvaro.

Deltagarna skall lyssna och läsa för att

- skaffa sig information och kunskap
- få nya upplevelser
- få underhållning och nöje
- förbättra sin intonation och sitt uttal
- utvidga sitt ord- och frasförråd
- bli alltmer medvetna om språkliga variationer
- få lust och inspiration att på egen hand informera sig om franskspråkiga länder.

Formulera sig i sammanhängande tal

Deltagarna skall tala förberett om något som de själva valt. De kan berätta om

- något de läst, hört, upplevt eller planerar
- intressen och hobbies
- personer
- arbetsplatser
- länder, städer och orter.

Deltagarna skall uttrycka sig i sammanhängande tal för att

- vänja sig vid att tala franska inför flera människor
- få träning i att strukturera ett stoff
- använda ord, fraser och grammatiska konstruktioner som de ännu inte behärskar spontant.

Talsituationerna bör väljas så att deltagaren talar inför en mindre grupp.

Formulera sig i sammanhängande skrift

Deltagarna skall skriva

- meddelanden och brev av olika slag
- berättelser
- sammanfattningar och kommentarer.

Efter eget val och uttrycksbehov kan deltagarna även skriva

- dialoger
- dagboksanteckningar
- insändare
- annonser
- dikter..

Under skrivarbetet skall deltagarna i samarbete med läraren och varandra få tillfälle att

- samla stoff och strukturera det
- skriva utkast och bearbeta materialet.

Läroplan för kommunal och statlig utbildning för vuxna

Franska etapp 4

Timplan

Högsta antal lektioner: 90

Mål

Undervisningen skall anpassas till kursdeltagarnas uttrycksbehov, erfarenheter och intressen och leda till att deltagarna tillägnar sig god förmåga att använda språket som kommunikationsmedel i tal och skrift.

Deltagarna skall befästa och utvidga kunskaper och färdigheter som de har glädje och nytta av i sitt arbete, för fortsatta studier och på sin fritid.

Kursdeltagarna skall öka sina kunskaper om franskspråkiga länder, kulturer och miljöer och därigenom få inspiration och intresse att på egen hand vidareutveckla sina språkkunskaper.

Undervisningen skall medverka till att deltagarna stärker sitt självförtroende. Kursdeltagarna skall vidareutveckla sin autonomi, så att de kan och vill ta ansvar för sin inläring.

Genom studierna skall kursdeltagarna lära sig behärska de inlärningsstrategier och utnyttja de hjälpmedel de behöver för att på egen hand kunna arbeta vidare med språket.

Undervisningen skall leda till att kursdeltagarna kan utvärdera sin egen inläring och planera sitt fortsatta arbete.

Kursdeltagarna skall

- o kunna ge och begära information och delta i samtal och diskussioner både i privat- och yrkesliv samt telefonera
- o kunna samtala om och diskutera aktuella frågor, t ex sociala och kulturella företeelser, och därvid förstå och bemöta argument
- o kunna uttrycka känslor, åsikter och värderingar på ett nyanserat sätt
- o kunna uppfatta olika slags talad franska, t ex en nyhetssändning eller en tv-intervju
- o kunna förstå olika slags skriftliga framställningar, t ex en tidningsartikel, en facktext eller en novell
- o kunna efter förberedelse lämna en muntlig redogörelse på god franska med anknytning till det egna erfarenhets-, intresse- eller yrkesområdet
- o kunna efter förberedelse skriva om egna erfarenheter och aktuella ämnen
- o kunna med hjälpmedel i huvudsak korrekt skriva både informella och formella brev
- o kunna uppfatta och tolka språklig variation i tal och skrift och i någon mån kunna anpassa sitt språk till situation och mottagare
- o ha god kännedom om olika slags handböcker i franska och kunna använda dem.

Inom fördjupningsdelen skall kursdeltagarna få möjlighet att bredda och specialisera sina språkkunskaper utifrån sina individuella behov och intressen. De kan bl a utveckla färdigheter som de behöver för att använda språket i yrkessammanhang.

Huvudmoment

Samtala och diskutera

Deltagarna skall i olika situationer, både informella och formella, samtala om och diskutera

- egna erfarenheter och intressen
- yrkesförhållanden
- personer, föremål och platser
- levnadsvillkor och samhällsförhållanden i Sverige och andra länder
- aktuella frågor och debattämnen
- tidningsartiklar, böcker, musik, filmer och tv-program.

Deltagarna skall arbeta med

- hur man påverkar innehållet i ett samtal, tar ordet, gör ett inlägg och lämnar över ordet
- att uttrycka åsikter, känslor och värderingar.

Arbeta med att förstå talad och skriven franska

Deltagarna skall arbeta med att förstå

- samtal i såväl informella som formella situationer
- intervjuer
- detaljerade instruktioner
- nyhetsuppläsningar
- tv-program
- meddelanden och brev av olika slag
- tidningstexter
- facklitteratur
- litterära texter.

Deltagarna skall också få tillfälle att lyssna på inspelningar och läsa texter som behandlar deras egna yrkes- och intresseområden.

Deltagarna skall arbeta med material som förmedlar intryck från olika franskspråkiga områden och från skiftande sociala och kulturella sammanhang. De skall exempelvis skaffa sig kännedom om

- familjeliv, boende, mat, rekreation
- geografi, natur och miljö
- arbetsliv
- sociala förhållanden
- utbildningssystem
- religion
- politik
- samhällsförändringar
- kulturliv
- värderingar
- regler för informell och formell samvaro
- kroppsspråk.

Deltagarna skall lyssna och läsa för att

- skaffa sig information och kunskap
- få nya upplevelser
- få underhållning och nöje
- förbättra sin intonation och sitt uttal
- utvidga sitt ord- och frasförråd
- få nya idéer och argument
- bli medvetna om språkliga variationer och om hur syfte, mottagare och situation påverkar innehåll och form.

Formulera sig i sammanhängande tal

Deltagarna skall tala förberett om förhållanden som de känner väl till och är engagerade i. De skall välja ämne efter intresse och erfarenheter och kan t ex uttrycka sig i form av

- berättelser och referat
- kommentarer och argumenterande framställningar
- redogörelser med anknytning till deras egna yrkes- och intresseområden.

Deltagarna skall uttrycka sig i sammanhängande tal för att utveckla sin förmåga att

- tala franska inför flera människor
- strukturera stoff
- anpassa en framställnings innehåll och språk till situation och åhörare.

Talsituationerna bör till en början väljas så att deltagaren talar inför en mindre grupp.

Formulera sig i sammanhängande skrift

Deltagarna skall skriva

- meddelanden och brev av olika slag
- berättelser
- instruktioner
- sammanfattningar, kommentarer och analyser.

Efter eget val och uttrycksbehov kan deltagarna även skriva

- dialoger
- dagboksanteckningar
- insändare
- annonser
- tidningsnotiser
- broschyrer
- dikter.

Under skrivarbetet skall deltagarna i samarbete med läraren och varandra

- analysera skrivuppgiften i fråga om ämne, syfte, mottagare och stil
- samla stoff och strukturera det
- skriva utkast och bearbeta materialet.

Läroplan för kommunal och statlig utbildning för vuxna

Spanska etapp 2

Timplan

Högsta antal lektioner: 180

Mål

Genom studierna skall kursdeltagarna tillägna sig en sådan språkförmåga att de kan, vill och vågar använda spanska i vardagliga situationer i kontakter med spankstalande människor i Sverige och utomlands.

Undervisningen skall anpassas till kursdeltagarnas uttrycksbehov, erfarenheter och intressen och leda till att de förvärvar sådana kunskaper och färdigheter som de har glädje och nytta av i sitt arbete, vid fortsatta studier och på sin fritid.

Studierna skall inriktas mot att kursdeltagarna får kunskap om och förståelse för spanskspråkiga kulturer och miljöer.

Genom studierna skall kursdeltagarna få inspiration och intresse att på egen hand utveckla sina färdigheter i spanska och sina kunskaper om spanskspråkiga länder.

Undervisningen skall medverka till att deltagarna stärker sitt självförtroende. De skall få tillfälle och uppmuntran att ta ansvar för sitt arbetssätt och sin inläring.

Undervisningen skall bidra till att kursdeltagarna blir medvetna om olika inlärningsstrategier och vikten av att utvärdera sin egen inläring. De skall lära sig använda de hjälpmedel de behöver för att arbeta alltmer självständigt.

Kursdeltagarna skall

- o kunna inleda och föra samtal vidare, fråga om och begära förtydliganden
- o kunna ge och begära information och delta i samtal om vardagliga förhållanden
- o kunna uttrycka känslor och åsikter
- o kunna förstå huvudinnehållet i tydligt tal, t ex ett skolradioprogram, ett vardagssamtal eller en intervju kring en bekant fråga
- o kunna förstå huvudinnehållet i enkla autentiska texter och med hjälpmedel även i något svårare texter, t ex en tidningsnotis
- o kunna efter förberedelse kortfattat och på begriplig spanska berätta om t ex något planerat, något upplevt, läst eller hört
- o kunna berätta skriftligt om egna förhållanden samt formulera enkla brev och meddelanden
- o kunna använda handböcker som lexikon och grammatik.

Inom fördjupningsdelen skall kursdeltagarna få möjlighet att tillämpa, bredda och specialisera sina språkkunskaper utifrån sina individuella behov och intressen. De kan välja såväl fortsatt arbete med genomgångna moment som andra uppgifter.

Deltagarna kan exempelvis prioritera arbete med att uttrycka sig muntligt på språket, förstå olika slags talad och skriven spanska eller utveckla sin skrivförmåga.

Huvudmoment

Samtala

Deltagarna skall i olika situationer samtala om

- sin egen situation, intressen, egna erfarenheter och planer
- vardag och arbete, familj, boende, natur och miljö
- fritid och nöjen
- personer, föremål och platser
- väder och klimat
- olika företeelser i det egna landet
- förhållanden som bygger på viss kunskap om spanskspråkiga länder.

Deltagarna skall arbeta med

- att påkalla uppmärksamhet, inleda och avsluta samtal
- att använda hälsnings- och andra artighetsfraser, fråga om och be om förtydliganden
- att ge och uppfatta information, t ex vägbeskrivningar och uppgifter om kommunikationsmedel
- att be om råd och ställa frågor om förhållanden i andra länder
- att acceptera respektive avslå förslag, t ex inbjudningar
- att ge olika uttryck för känslor; t ex förtjusning och missnöje
- att med språkligt enkla medel framföra egna åsikter och bemöta andras.

Deltagarna skall arbeta med det språk som behövs bl a på restaurang, kafé, post och andra serviceinrättningar; för inköp och läkarbesök.

Arbeta med att förstå talad och skriven spanska

Deltagarna skall arbeta med att förstå

- tydligt talad spanska, även lätt regionalt färgad
- för stadiet anpassade video-, radio- och tv-program, t ex enkla samtal, intervjuer och instruktioner
- lärarens och de andra deltagarnas berättelser och kommentarer.

Deltagarna skall också få tillfälle att lyssna på något svårare autentiska samtal och därvid kunna uppfatta viss avgränsad information.

Deltagarna skall arbeta med att förstå olika slags texter, t ex

- meddelanden
- broschyrer, tidtabeller och reklam
- annonser och enkla tidningstexter
- lätta berättelser.

Deltagarna skall också läsa något svårare texter för att ta ut viss information genom att t ex översiktsläsa eller lokaliseringsläsa.

Deltagarna skall arbeta med material som förmedlar intryck från olika spanskspråkiga områden och från skiftande sociala och kulturella sammanhang. De skall exempelvis skaffa sig kännedom om

- vardags- och familjeliv
- mat, måltider, seder och bruk
- geografi och natur
- massmedia och utbildning
- politiska och kulturella förhållanden.

Deltagarna skall lyssna och läsa för att

- skaffa sig information och kunskap
- få nya upplevelser
- få underhållning och nöje
- grundlägga god intonation och gott uttal
- uppleva språket i funktion och bli uppmärksamma på ordförråd, satsbyggnad och grammatik
- få inspiration att lära sig mer om spanskspråkiga länder, t ex följa aktuella händelser genom svenska nyhetsmedia.

Formulera sig i sammanhängande tal

Deltagarna skall tala förberett om något som de själva känner väl till och är engagerade i. De kan välja att berätta om

- något de läst, hört, upplevt eller planerar
- intressen och hobbies
- personer
- resor och platser.

Deltagarna skall uttrycka sig i sammanhängande tal för att

- arbeta bort rädsla för att göra fel och staka sig när de talar inför flera människor
- få elementär träning i att strukturera ett mindre stoff.

Talsituationerna bör väljas så att deltagaren talar inför en mindre grupp.

Formulera sig i sammanhängande skrift

Deltagarna skall skriva

- korta meddelanden av olika slag
- enkla brev
- korta berättelser, t ex om en hobby eller något annat som särskilt intresserar dem.

Efter eget val och uttrycksbehov kan deltagarna även arbeta med mer kreativ skrivning såsom dialoger och dikter.

Under skrivarbetet skall deltagarna i samarbete med varandra och läraren

- inventera ordförråd och fraser
- skriva utkast och bearbeta materialet.

Läroplan för kommunal och statlig utbildning för vuxna

Spanska etapp 3

Timplan

Högsta antal lektioner: 90

Mål

Genom studierna skall kursdeltagarna vidareutveckla sin språkförmåga så att de kan, vill och vågar använda spanska i olika situationer i kontakter med spankstalande människor i Sverige och utomlands.

Undervisningen skall anpassas till kursdeltagarnas uttrycksbehov, erfarenheter och intressen och leda till att deltagarna utvecklar sin förmåga att använda språket som kommunikationsmedel i tal och skrift.

Deltagarna skall förvärva sådana kunskaper och färdigheter som de har glädje och nytta av i sitt arbete, för fortsatta studier och på sin fritid.

Studierna skall inriktas mot att kursdeltagarna får ökad kunskap om och förståelse för spanskspråkiga kulturer och miljöer.

Genom studierna skall kursdeltagarna få inspiration och intresse att på egen hand vidareutveckla sina språkkunskaper och sina kunskaper om spanskspråkiga länder.

Undervisningen skall medverka till att deltagarna stärker sitt självförtroende. De skall bli alltmer självständiga i sitt ansvarstagande för planering och genomförande av studierna, dvs utveckla sin autonomi.

Genom studierna skall kursdeltagarna vidareutveckla sina inlärningsstrategier och bli förtrogna med de hjälpmedel som behövs för att lära sig spanska.

Undervisningen skall leda till att kursdeltagarna får förmåga att utvärdera sig egen inläring.

Kursdeltagarna skall

- o kunna ge och begära information och samtala relativt snabbt och säkert om olika näraliggande ämnen såsom vardagliga förhållanden, familjeliv, intressen och yrkesliv
- o kunna delta i en enkel diskussion om aktuella frågor i Sverige och spanskspråkiga länder samt klara av telefonsamtal
- o kunna uttrycka känslor, åsikter och värderingar med viss nyansering
- o kunna efter förberedelse förstå huvudinnehållet i tydligt sammanhängande tal, t ex en nyhetssändning i radio och tv
- o kunna uppfatta vad t ex ett vardagssamtal eller en intervju handlar om
- o kunna förstå det väsentliga i enkla autentiska texter, t ex korta tidningsartiklar, och med hjälpmedel förstå även något svårare text som en novell eller ett reportage
- o kunna efter förberedelse ge en kort sammanhängande muntlig redogörelse inom det egna intresseområdet på så god spanska att innehållet lätt kan förstås
- o kunna efter förberedelse skriftligt berätta om egna förhållanden och upplevelser
- o kunna med hjälpmedel i stort sett korrekt skriva t ex ett privatbrev eller en förfrågan
- o kunna arbeta självständigt med olika slags handböcker som lexikon, uppslagsverk, brevställare och grammatik.

Inom fördjupningsdelen skall kursdeltagarna få möjlighet att tillämpa, bredda och specialisera sina språkkunskaper utifrån sina individuella behov och intressen. De kan välja såväl fortsatt arbete med genomgångna moment som andra uppgifter.

Deltagaren kan exempelvis prioritera arbete med att uttrycka sig muntligt på språket, förstå olika slags talad och skriven spanska eller utveckla sin skrivförmåga.

Huvudmoment

Samtala och diskutera

Deltagarna skall i olika situationer samtala om och diskutera

- vardagliga ämnen
- egna erfarenheter, intressen och planer
- personer, föremål och platser
- levnadsförhållanden i Sverige
- förhållanden som bygger på kunskap om spanskspråkiga länder, t ex politik och kultur
- aktuella händelser och frågor
- tidningsartiklar, tv-program, musik och film.

Deltagarna skall arbeta med att

- ta kontakt på olika sätt
- ge och ta emot information
- klara av telefonsamtal
- framföra och bemöta klagomål
- framföra, acceptera respektive avslå exempelvis förslag och inbjudningar
- uttrycka känslor och åsikter
- variera sitt uttryckssätt.

Arbeta med att förstå talad och skriven spanska

Deltagarna skall arbeta med att förstå

- samtal i vardagliga situationer
- intervjuer
- instruktioner.

Deltagarna skall också få tillfälle att arbeta med autentiska radio- och tv-program och därvid kunna uppfatta viss information.

Deltagarna skall arbeta med att förstå olika slags texter, t ex

- meddelanden och brev
- enklare tidningsartiklar
- lättare litterära texter.

Deltagarna skall också läsa svårare texter för att ta ut viss information.

Deltagarna skall arbeta med material som förmedlar intryck från olika spanskspråkiga områden och från skiftande sociala och kulturella sammanhang. De skall exempelvis skaffa sig kännedom om

- familjeliv, boende, mat, rekreation
- geografi, natur och miljö
- arbetsliv
- sociala förhållanden
- utbildningssystem
- religion
- politik
- kulturliv
- regler för informell och formell samvaro.

Deltagarna skall lyssna och läsa för att

- skaffa sig information och kunskap
- få nya upplevelser
- få underhållning och nöje
- förbättra sin intonation och sitt uttal
- utvidga sitt ord- och frasförråd
- bli alltmer medvetna om språkliga variationer
- få lust och inspiration att på egen hand informera sig om spanskspråkiga länder.

Formulera sig i sammanhängande tal

Deltagarna skall tala förberett om något som de själva valt. De kan berätta om

- något de läst, hört, upplevt eller planerar
- intressen och hobbies
- personer
- arbetsplatser
- länder, städer och orter.

Deltagarna skall uttrycka sig i sammanhängande tal för att

- vänja sig vid att tala spanska inför flera människor
- få träning i att strukturera ett stoff
- använda ord, fraser och grammatiska konstruktioner som de ännu inte behärskar spontant.

Talsituationerna bör väljas så att deltagaren talar inför en mindre grupp.

Formulera sig i sammanhängande skrift

Deltagarna skall skriva

- meddelanden och brev av olika slag
- berättelser
- sammanfattningar och kommentarer.

Efter eget val och uttrycksbehov kan deltagarna även skriva

- dialoger
- dagboksanteckningar
- insändare
- annonser
- dikter.

Under skrivarbetet skall deltagarna i samarbete med läraren och varandra få tillfälle att

- samla stoff och strukturera det
- skriva utkast och bearbeta materialet.

Läroplan för kommunal och statlig utbildning för vuxna

Spanska etapp 4

Timplan

Högsta antal lektioner: 90

Mål

Undervisningen skall anpassas till kursdeltagarnas uttrycksbehov, erfarenheter och intressen och leda till att deltagarna tillägnar sig god förmåga att använda språket som kommunikationsmedel i tal och skrift.

Deltagarna skall befästa och utvidga kunskaper och färdigheter som de har glädje och nytta av i sitt arbete, för fortsatta studier och på sin fritid.

Kursdeltagarna skall öka sina kunskaper om spanskspråkiga länder, kulturer och miljöer och därigenom få inspiration och intresse att på egen hand vidareutveckla sina språkkunskaper.

Undervisningen skall medverka till att deltagarna stärker sitt självförtroende. Kursdeltagarna skall vidareutveckla sin autonomi, så att de kan och vill ta ansvar för sin inläring.

Genom studierna skall kursdeltagarna lära sig behärska de inlärningsstrategier och utnyttja de hjälpmedel de behöver för att på egen hand kunna arbeta vidare med språket.

Undervisningen skall leda till att kursdeltagarna kan utvärdera sin egen inläring och planera sitt fortsatta arbete.

Kursdeltagarna skall

- o kunna ge och begära information och delta i samtal och diskussioner både i privat- och yrkesliv samt telefonera
- o kunna samtala om och diskutera aktuella frågor, t ex sociala och kulturella företeelser, och därvid förstå och bemöta argument
- o kunna uttrycka känslor, åsikter och värderingar på ett nyanserat sätt
- o kunna uppfatta olika slags talad spanska, t ex en nyhetssändning eller en tv-intervju
- o kunna förstå olika slags skriftliga framställningar, t ex en tidningsartikel, en facktext eller en novell
- o kunna efter förberedelse lämna en muntlig redogörelse på god spanska med anknytning till det egna erfarenhets-, intresse- eller yrkesområdet
- o kunna efter förberedelse skriva om egna erfarenheter och aktuella ämnen
- o kunna med hjälpmedel i huvudsak korrekt skriva både informella och formella brev
- o kunna uppfatta och tolka språklig variation i tal och skrift och i någon mån kunna anpassa sitt språk till situation och mottagare
- o ha god kännedom om olika slags handböcker i spanska och kunna använda dem.

Inom fördjupningsdelen skall kursdeltagarna få möjlighet att bredda och specialisera sina språkkunskaper utifrån sina individuella behov och intressen. De kan bl a utveckla färdigheter som de behöver för att använda språket i yrkessammanhang.

Huvudmoment

Samtala och diskutera

Deltagarna skall i olika situationer, både informella och formella, samtala om och diskutera

- egna erfarenheter och intressen
- yrkesförhållanden
- personer, föremål och platser
- levnadsvillkor och samhällsförhållanden i Sverige och andra länder
- aktuella frågor och debattämnen
- tidningsartiklar, böcker, musik, filmer och tv-program.

Deltagarna skall arbeta med

- hur man påverkar innehållet i ett samtal, tar ordet, gör ett inlägg och lämnar över ordet
- att uttrycka åsikter, känslor och värderingar.

Arbeta med att förstå talad och skriven spanska

Deltagarna skall arbeta med att förstå

- samtal i såväl informella som formella situationer
- intervjuer
- detaljerade instruktioner
- nyhetsuppläsningar
- tv-program
- meddelanden och brev av olika slag
- tidningstexter
- facklitteratur
- litterära texter.

Deltagarna skall också få tillfälle att lyssna på inspelningar och läsa texter som behandlar deras egna yrkes- och intresseområden.

Deltagarna skall arbeta med material som förmedlar intryck från olika spanskspråkiga områden och från skiftande sociala och kulturella sammanhang. De skall exempelvis skaffa sig kännedom om

- familjeliv, boende, mat, rekreation
- geografi, natur och miljö
- arbetsliv
- sociala förhållanden
- utbildningssystem
- religion
- politik
- samhällsförändringar
- kulturliv
- värderingar
- regler för informell och formell samvaro
- kroppsspråk.

Deltagarna skall lyssna och läsa för att

- skaffa sig information och kunskap
- få nya upplevelser
- få underhållning och nöje
- förbättra sin intonation och sitt uttal
- utvidga sitt ord- och frasförråd
- få nya idéer och argument
- bli medvetna om språkliga variationer och om hur syfte, mottagare och situation påverkar innehåll och form.

Formulera sig i sammanhängande tal

Deltagarna skall tala förberett om förhållanden som de känner väl till och är engagerade i. De skall välja ämne efter intresse och erfarenheter och kan t ex uttrycka sig i form av

- berättelser och referat
- kommentarer och argumenterande framställningar
- redogörelser med anknytning till deras egna yrkes- och intresseområden.

Deltagarna skall uttrycka sig i sammanhängande tal för att utveckla sin förmåga att

- tala spanska inför flera människor
- strukturera stoff
- anpassa en framställnings innehåll och språk till situation och åhörare.

Talsituationerna bör till en början väljas så att deltagaren talar inför en mindre grupp.

Formulera sig i sammanhängande skrift

Deltagarna skall skriva

- meddelanden och brev av olika slag
- berättelser
- instruktioner
- sammanfattningar, kommentarer och analyser.

Efter eget val och uttrycksbehov kan deltagarna även skriva

- dialoger
- dagboksanteckningar
- insändare
- annonser
- tidningsnotiser
- broschyrer
- dikter.

Under skrivarbetet skall deltagarna i samarbete med läraren och varandra

- analysera skrivuppgiften i fråga om ämne, syfte, mottagare och stil
- samla stoff och strukturera det
- skriva utkast och bearbeta materialet.

Läroplan för kommunal och statlig utbildning för vuxna

Tyska etapp 2

Timplan

Högsta antal lektioner: 180

Mål

Genom studierna skall kursdeltagarna tillägna sig en sådan språkförmåga att de kan, vill och vågar använda tyska i vardagliga situationer i kontakter med tysktalande människor i Sverige och utomlands.

Undervisningen skall anpassas till kursdeltagarnas uttrycksbehov, erfarenheter och intressen och leda till att de förvärvar sådana kunskaper och färdigheter som de har glädje och nytta av i sitt arbete, vid fortsatta studier och på sin fritid.

Studierna skall inriktas mot att kursdeltagarna får kunskap om och förståelse för tyskspråkiga kulturer och miljöer.

Genom studierna skall kursdeltagarna få inspiration och intresse att på egen hand utveckla sina färdigheter i tyska och sina kunskaper om tyskspråkiga länder.

Undervisningen skall medverka till att deltagarna stärker sitt självförtroende. De skall få tillfälle och uppmuntran att ta ansvar för sitt arbetssätt och sin inläring.

Undervisningen skall bidra till att kursdeltagarna blir medvetna om olika inlärningsstrategier och vikten av att utvärdera sin egen inläring. De skall lära sig använda de hjälpmedel de behöver för att arbeta alltmer självständigt.

Kursdeltagarna skall

- o kunna inleda och föra samtal vidare, fråga om och begära förtydliganden
- o kunna ge och begära information och delta i samtal om vardagliga förhållanden
- o kunna uttrycka känslor och åsikter
- o kunna förstå huvudinnehållet i sammanhängande tal, t ex en nyhetsuppläsning i tv eller ett kortare anförande om ett bekant ämne
- o kunna uppfatta det väsentliga i exempelvis ett vardagssamtal eller en intervju kring en bekant fråga
- o kunna förstå enkla autentiska texter, t ex en kort tidningsartikel om ett känt ämne, och med hjälpmedel förstå även svårare texter inom det egna intresseområdet
- o kunna efter förberedelse kortfattat och på begriplig tyska berätta om t ex något planerat, något upplevt, läst eller hört
- o kunna berätta skriftligt om egna förhållanden samt formulera enkla brev och meddelanden
- o kunna använda handböcker som lexikon och grammatik.

Inom fördjupningsdelen skall kursdeltagarna få möjlighet att tillämpa, bredda och specialisera sina språkkunskaper utifrån sina individuella behov och intressen. De kan välja såväl fortsatt arbete med genomgångna moment som andra uppgifter.

Deltagarna kan exempelvis prioritera arbete med att uttrycka sig muntligt på språket, förstå olika slags talad och skriven tyska eller utveckla sin skrivförmåga.

Huvudmoment

Samtala

Deltagarna skall i olika situationer samtala om

- sin egen situation, intressen, egna erfarenheter och planer
- vardag och arbete, familj, boende, natur och miljö
- fritid och nöjen
- personer, föremål och platser
- väder och klimat
- olika företeelser i det egna landet
- förhållanden som bygger på viss kunskap om tyskspråkiga länder.

Deltagarna skall arbeta med

- att påkalla uppmärksamhet, inleda och avsluta samtal
- att använda hälsnings- och andra artighetsfraser, fråga om och be om förtydliganden
- att ge och uppfatta information, t ex vägbeskrivningar och uppgifter om kommunikationsmedel
- att be om råd och ställa frågor om förhållanden i andra länder
- att acceptera respektive avslå förslag, t ex inbjudningar
- att ge olika uttryck för känslor, t ex förtjusning och missnöje
- att med språkligt enkla medel framföra egna åsikter och bemöta andras.

Deltagarna skall arbeta med det språk som behövs bl a på restaurang, kafé, post och andra serviceinrättningar; för inköp och läkarbesök.

Arbeta med att förstå talad och skriven tyska

Deltagarna skall arbeta med att förstå

- talad tyska, även lätt regionalt färgad
- för stadiet anpassade video-, radio- och tv-program, t ex enkla samtal, intervjuer och instruktioner
- lärarens och de andra deltagarnas berättelser och kommentarer.

Deltagarna skall också få tillfälle att lyssna på något svårare autentiska samtal och därvid kunna uppfatta viss avgränsad information.

Deltagarna skall arbeta med att förstå olika slags texter, t ex

- meddelanden
- broschyrer, tidtabeller och reklam
- annonser och enkla tidningstexter
- lättare litterära texter.

Deltagarna skall också läsa något svårare texter för att ta ut viss information genom att t ex översiktsläsa eller lokaliseringsläsa.

Deltagarna skall arbeta med material som förmedlar intryck från olika tyskspråkiga områden och från skiftande sociala och kulturella sammanhang. De skall exempelvis skaffa sig kännedom om

- vardags- och familjeliv
- mat, måltider, seder och bruk
- geografi och natur
- massmedia och utbildning
- politiska och kulturella förhållanden.

Deltagarna skall lyssna och läsa för att

- skaffa sig information och kunskap
- få nya upplevelser
- få underhållning och nöje
- grundlägga god intonation och gott uttal
- uppleva språket i funktion och bli uppmärksamma på ordförråd, satsbyggnad och grammatik
- få inspiration att lära sig mer om tyskspråkiga länder, t ex följa aktuella händelser genom svenska nyhetsmedia.

Formulera sig i sammanhängande tal

Deltagarna skall tala förberett om något som de själva känner väl till och är engagerade i. De kan välja att berätta om

- något de läst, hört, upplevt eller planerar
- intressen och hobbies
- personer
- resor och platser.

Deltagarna skall uttrycka sig i sammanhängande tal för att

- arbeta bort rädsla för att göra fel och staka sig när de talar inför flera människor
- få elementär träning i att strukturera ett mindre stoff.

Talsituationerna bör väljas så att deltagaren talar inför en mindre grupp.

Formulera sig i sammanhängande skrift

Deltagarna skall skriva

- korta meddelanden av olika slag
- enkla brev
- korta berättelser, t ex om en hobby eller något annat som särskilt intresserar dem.

Efter eget val och uttrycksbehov kan deltagarna även arbeta med mer kreativ skrivning såsom dialoger och dikter.

Under skrivarbetet skall deltagarna i samarbete med varandra och läraren

- inventera ordförråd och fraser
- skriva utkast och bearbeta materialet.

Läroplan för kommunal och statlig utbildning för vuxna

Tyska etapp 3

Timplan

Högsta antal lektioner: 90

Mål

Genom studierna skall kursdeltagarna vidareutveckla sin språkförmåga så att de kan, vill och vågar använda tyska i olika situationer i kontakter med tysktalande människor i Sverige och utomlands.

Undervisningen skall anpassas till kursdeltagarnas uttrycksbehov, erfarenheter och intressen och leda till att deltagarna utvecklar sin förmåga att använda språket som kommunikationsmedel i tal och skrift.

Deltagarna skall förvärva sådana kunskaper och färdigheter som de har glädje och nytta av i sitt arbete, för fortsatta studier och på sin fritid.

Studierna skall inriktas mot att kursdeltagarna får ökad kunskap om och förståelse för tyskspråkiga kulturer och miljöer.

Genom studierna skall kursdeltagarna få inspiration och intresse att på egen hand vidareutveckla sina språkkunskaper och sina kunskaper om tyskspråkiga länder.

Undervisningen skall medverka till att deltagarna stärker sitt självförtroende. De skall bli alltmer självständiga i sitt ansvarstagande för planering och genomförande av studierna, dvs utveckla sin autonomi.

Genom studierna skall kursdeltagarna vidareutveckla sina inlärningsstrategier och bli förtrogna med de hjälpmedel som behövs för att lära sig tyska.

Undervisningen skall leda till att kursdeltagarna får förmåga att utvärdera sig egen inläring.

Kursdeltagarna skall

- o kunna ge och begära information och delta i samtal och enkla diskussioner som gäller t ex vardagliga förhållanden, familjeliv, intressen och yrkesliv
- o kunna delta i en enkel diskussion om aktuella frågor i Sverige och tyskspråkiga länder samt klara av telefonsamtal
- o kunna uttrycka känslor, åsikter och värderingar med viss nyansering
- o kunna förstå det väsentliga i sammanhängande tal, t ex en guidning eller en framställning inom det egna intresseområdet
- o kunna uppfatta det som sägs i t ex ett vardagssamtal eller en intervju
- o kunna förstå skriftliga framställningar, t ex en bruksanvisning, en tidningsartikel eller en inte alltför svår novell
- o med hjälp av handböcker kunna ta del av mer komplicerad text, t ex en facktext eller en recension
- o kunna efter förberedelse ge en kort sammanhängande muntlig redogörelse inom det egna intresseområdet på så god tyska att innehållet lätt kan förstås
- o kunna efter förberedelse skriftligt berätta om egna upplevelser eller om innehållet i en tidningsartikel, ett radio- eller tv-program inom det egna intresseområdet
- o kunna med hjälpmedel i stort sett korrekt skriva t ex ett privatbrev eller en förfrågan
- o kunna arbeta självständigt med olika slags handböcker som lexikon, uppslagsverk, brevställare och grammatik.

Inom fördjupningsdelen skall kursdeltagarna få möjlighet att tillämpa, bredda och specialisera sina språkkunskaper utifrån sina individuella behov och intressen. De kan välja såväl fortsatt arbete med genomgångna moment som andra uppgifter.

Deltagaren kan exempelvis prioritera arbete med att uttrycka sig muntligt på språket, förstå olika slags talad och skriven tyska eller utveckla sin skrivförmåga.

Huvudmoment

Samtala och diskutera

Deltagarna skall i olika situationer samtala om och diskutera

- vardagliga ämnen
- egna erfarenheter, intressen och planer
- personer, föremål och platser
- levnadsförhållanden i Sverige
- förhållanden som bygger på kunskap om tyskspråkiga länder, t ex politik och kultur
- aktuella händelser och frågor
- tidningsartiklar, tv-program, musik och film.

Deltagarna skall arbeta med att

- ta kontakt på olika sätt
- ge och ta emot information
- klara av telefonsamtal
- framföra och bemöta klagomål
- framföra, acceptera respektive avslå exempelvis förslag och inbjudningar
- uttrycka känslor och åsikter
- variera sitt uttryckssätt.

Arbeta med att förstå talad och skriven tyska

Deltagarna skall arbeta med att förstå

- samtal i vardagliga situationer
- intervjuer
- instruktioner.

Deltagarna skall också få tillfälle att arbeta med autentiska radio- och tv-program och därvid kunna uppfatta viss information.

Deltagarna skall arbeta med att förstå olika slags texter, t ex

- meddelanden och brev
- enklare tidningsartiklar och facktexter
- lättare litterära texter.

Deltagarna skall också läsa svårare texter för att ta ut viss information.

Deltagarna skall arbeta med material som förmedlar intryck från olika tyskspråkiga områden och från skiftande sociala och kulturella sammanhang. De skall exempelvis skaffa sig kännedom om

- familjeliv, boende, mat, rekreation
- geografi, natur och miljö
- arbetsliv
- sociala förhållanden
- utbildningssystem
- religion
- politik
- kulturliv
- regler för informell och formell samvaro.

Deltagarna skall lyssna och läsa för att

- skaffa sig information och kunskap
- få nya upplevelser
- få underhållning och nöje
- förbättra sin intonation och sitt uttal
- utvidga sitt ord- och frasförråd
- bli alltmer medvetna om språkliga variationer
- få lust och inspiration att på egen hand informera sig om tyskspråkiga länder.

Formulera sig i sammanhängande tal

Deltagarna skall tala förberett om något som de själva valt. De kan berätta om

- något de läst, hört, upplevt eller planerar
- intressen och hobbies
- personer
- arbetsplatser
- länder, städer och orter.

Deltagarna skall uttrycka sig i sammanhängande tal för att

- vänja sig vid att tala tyska inför flera människor
- få träning i att strukturera ett stoff
- använda ord, fraser och grammatiska konstruktioner som de ännu inte behärskar spontant.

Talsituationerna bör väljas så att deltagaren talar inför en mindre grupp.

Formulera sig i sammanhängande skrift

Deltagarna skall skriva

- meddelanden och brev av olika slag
- berättelser
- sammanfattningar och kommentarer.

Efter eget val och uttrycksbehov kan deltagarna även skriva

- dialoger
- dagboksanteckningar
- insändare
- annonser
- dikter.

Under skrivarbetet skall deltagarna i samarbete med läraren och varandra få tillfälle att

- samla stoff och strukturera det
- skriva utkast och bearbeta materialet.

Läroplan för kommunal och statlig utbildning för vuxna

Tyska etapp 4

Timplan

Högsta antal lektioner: 90

Mål

Undervisningen skall anpassas till kursdeltagarnas uttrycksbehov, erfarenheter och intressen och leda till att deltagarna tillägnar sig god förmåga att använda språket som kommunikationsmedel i tal och skrift.

Deltagarna skall befästa och utvidga kunskaper och färdigheter som de har glädje och nytta av i sitt arbete, för fortsatta studier och på sin fritid.

Kursdeltagarna skall öka sina kunskaper om tyskspråkiga länder, kulturer och miljöer och därigenom få inspiration och intresse att på egen hand vidareutveckla sina språkkunskaper.

Undervisningen skall medverka till att deltagarna stärker sitt självförtroende. Kursdeltagarna skall vidareutveckla sin autonomi, så att de kan och vill ta ansvar för sin inläring.

Genom studierna skall kursdeltagarna lära sig behärska de inlärningsstrategier och utnyttja de hjälpmedel de behöver för att på egen hand kunna arbeta vidare med språket.

Undervisningen skall leda till att kursdeltagarna kan utvärdera sin egen inläring och planera sitt fortsatta arbete.

Kursdeltagarna skall

- o kunna ge och begära information och delta i samtal och diskussioner både i privat- och yrkesliv samt telefonera
- o kunna samtala om och diskutera aktuella frågor, t ex sociala och kulturella företeelser, och därvid förstå och bemöta argument
- o kunna uttrycka känslor, åsikter och värderingar på ett nyanserat sätt
- o kunna förstå huvudinnehållet i sammanhängande tal och skrift, t ex en nyhetssändning, ett föredrag, en tidningsartikel, en teknisk beskrivning, en novell
- o kunna följa och förstå t ex en tv-intervju eller en filmdialog
- o kunna efter förberedelse uttrycka sig i sammanhängande tal och skrift på god tyska inom sitt erfarenhets-, intresse- eller yrkesområde
- o kunna efter förberedelse muntligt och skriftligt kommentera och med egna ord sammanfatta en tidningsartikel, en roman, en facktext, ett radio- eller tv-program
- o kunna uppfatta och tolka språklig variation i tal och skrift och i någon mån kunna anpassa sitt språk till situation och mottagare
- o ha god kännedom om olika handböcker i tyska och kunna använda dem.

Inom fördjupningsdelen skall kursdeltagarna få möjlighet att bredda och specialisera sina språkkunskaper utifrån sina individuella behov och intressen. De kan bl a utveckla färdigheter som de behöver för att använda språket i yrkessammanhang.

Huvudmoment

Samtala och diskutera

Deltagarna skall i olika situationer, både informella och formella, samtala om och diskutera

- egna erfarenheter och intressen
- yrkesförhållanden
- personer, föremål och platser
- levnadsvillkor och samhällsförhållanden i Sverige och andra länder
- aktuella frågor och debattämnen
- tidningsartiklar, böcker, musik, filmer och tv-program.

Deltagarna skall arbeta med

- hur man påverkar innehållet i ett samtal, tar ordet, gör ett inlägg och lämnar över ordet
- att uttrycka åsikter, känslor och värderingar.

Arbeta med att förstå talad och skriven tyska

Deltagarna skall arbeta med att förstå

- samtal i såväl informella som formella situationer
- intervjuer
- detaljerade instruktioner
- nyhetsuppläsningar
- tv-program
- meddelanden och brev av olika slag
- tidningstexter
- facklitteratur
- litterära texter.

Deltagarna skall också få tillfälle att lyssna på inspelningar och läsa texter som behandlar deras egna yrkes- och intresseområden.

Deltagarna skall arbeta med material som förmedlar intryck från olika tyskspråkiga områden och från skiftande sociala och kulturella sammanhang. De skall exempelvis skaffa sig kännedom om

- familjeliv, boende, mat, rekreation
- geografi, natur och miljö
- arbetsliv
- sociala förhållanden
- utbildningssystem
- religion
- politik
- samhällsförändringar
- kulturliv
- värderingar
- regler för informell och formell samvaro
- kroppsspråk.

Deltagarna skall lyssna och läsa för att

- skaffa sig information och kunskap
- få nya upplevelser
- få underhållning och nöje
- förbättra sin intonation och sitt uttal
- utvidga sitt ord- och frasförråd
- få nya idéer och argument
- bli medvetna om språkliga variationer och om hur syfte, mottagare och situation påverkar innehåll och form.

Formulera sig i sammanhängande tal

Deltagarna skall tala förberett om förhållanden som de känner väl till och är engagerade i. De skall välja ämne efter intresse och erfarenheter och kan t ex uttrycka sig i form av

- berättelser och referat
- kommentarer och argumenterande framställningar
- redogörelser med anknytning till deras egna yrkes- och intresseområden.

Deltagarna skall uttrycka sig i sammanhängande tal för att utveckla sin förmåga att

- tala tyska inför flera människor
- strukturera stoff
- anpassa en framställnings innehåll och språk till situation och åhörare.

Talsituationerna bör till en början väljas så att deltagaren talar inför en mindre grupp.

Formulera sig i sammanhängande skrift

Deltagarna skall skriva

- meddelanden och brev av olika slag
- berättelser
- instruktioner
- sammanfattningar, kommentarer och analyser.

Efter eget val och uttrycksbehov kan deltagarna även skriva

- dialoger
- dagboksanteckningar
- insändare
- annonser
- tidningsnotiser
- broschyrer
- dikter.

Under skrivarbetet skall deltagarna i samarbete med läraren och varandra

- analysera skrivuppgiften i fråga om ämne, syfte, mottagare och stil
- samla stoff och strukturera det
- skriva utkast och bearbeta materialet.

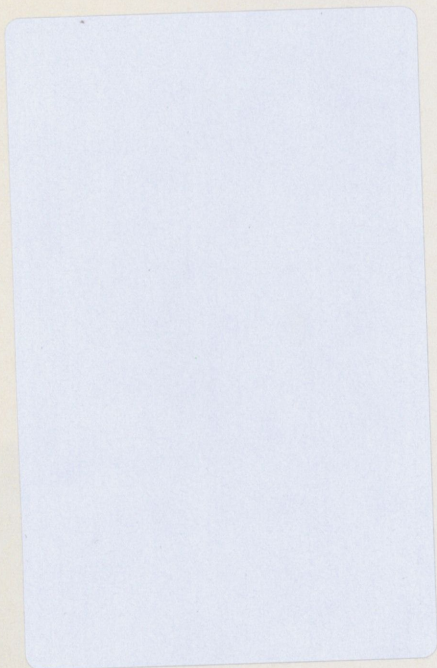
Kurskoder

		Högsta antal lektioner
Franska 2	6130002	180
Franska 3	6130003	90
Franska 4	6130004	90
Spanska 2	6470002	180
Spanska 3	6470003	90
Spanska 4	6470004	90
Tyska 2	6680002	180
Tyska 3	6680003	90
Tyska 4	6680004	90

PEDAGOGISKA
BIBLIOTEKET

Ansvarig utgivare: Leif Davidsson,
Skolöverstyrelsen, 106 42 Stockholm
Redaktör: Inger Hellberg
Redaktionens adress: Skolöverstyrelsen, 106 42 Stockholm
Telefon: 08-783 24 94 redaktören direkt; SÖ:s vx 783 20 00
Separatexemplar till särskilt pris: Liber, Kundtjänst Utbildnings-
förlaget, 162 89 Stockholm. Telefon 08-739 96 60
Prenumeration: Liber, Prenumeration Utbildningsförlaget,
162 89 Stockholm. Telefon 08-739 96 10
